

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előizetheti helyben a szerktő's kiadó tulajdonosnál uri utca 433dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletén, egyebütt pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívántató példányok iránt csupán a bécsi es. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetésnyé fölvetetik 's pontosan közöltetik.

FOGLALAT. Magyar-és Erdélyország (kinevezések és előléptetések; Országgy. közlemény; 130d. frdi ülésb. a városi utasítás-adás ügyében vitakozások; 176d. ker. ülésb. Zág-ráb város folyamodása 's a petitionalis választmány; a' bányatörvényi munkálat a' 9d. sig vizsgálva; 134d. frdi ülésb. némi részletek a' polgárgyűlési nyilvánosságrul 's főlebbviteli bírósággrul; a' 16 szavazat kettőztetés nélkül megadott 's az egész munkálat vizsgálata végrehajlatott; 177d. ker. ülésb. a' bányatörvényi javaslat a' 29d. sig haladt; budapesti napló: a' duna gőzhajózási társaság mart. közgyűlése tavalyi bevétele 's viszonyai; színházunk ügyében méltányló felszólalás; játékszíni krónika; a' fiúmei vasútból már 20 mérföldt állvánál, annak azon táji pártolói; délszázak mostoha időjárása; a' pesti országház választott helye 's ezer arany jutalomverseny készitendő terve; Turóc-Komárom-Borsod-Sáros-Zala-'s Ugocsa megyék közgyűlései 's részben követutasításai 'sat)
Spanyolország (kemény készültek Car tagna ellen; Krisztina Aranjuezben; kedvezvény a' küladósságra.)
Portugália (A' fölzendültek folyást hatalmaskodnak; a' coimbrai egyetem bezáratik 's ismét megnyitattik 'sat.)
Anglia (Albert hg. utiterve; alsóházi viták 's szavazatok a' gyári munkaidő körül.)
Franciaország (A' titkos költség megajánlatok; algiri hírek.)
Svédés Norvégország (Oszkár első kormánytettei; rendkívüli országgyűlés híre; svéd hierarchia.)
Oroszország (A' csempész zsidóság nagy egyházi átokkal fenyegetve.)
Törökország (a' renegátok ügye még sem döntetett el.)
Aegyptus (városerősítési munkálat folytatják.)
Görögország (kibékülés Törökországgal a' kérdéses birtokok iránt.)
Külföldi elegyhír
Ertesítő.

Magyarország és Erdély.

Őcs. 's ap. kir. Fels. Balassa Gábor ansariai püspököt 's k. udv. előadó tanácsost szombathelyi püspökké kinevezni; Pyrkér László egri érsek 's patriarkának a' jénai egyetembeli diák tudós társaság tisztelettagi oklevelét elfogadását megengedni 's Vuits János szabaddkai görögnyelmegegyesült lelkeszt közép szalagos érdempénzzel feldiszesíteni kegy. méltóztatott.

Őcs. 's ap. kir. f. é. martz. 15ki legf. határozatában Braunnitzer Ferencz pozsonyi kerületi főhadibiztost a' lombardvelencei főhadikormányzatsnéknél gazdasági előadóvá; Raikovich Miklós, tábori hadibiztost, sopronyi kerületi főhadibiztossá; Menzinger Gyula, tábori hadibiztost, pozsonyi kerületi főhadibiztossá 's Haslinger József tábori hadibiztost, pécsi kerületi főhadibiztossá legk. méltóztatott kinevezni.

A' körmöczbányai hutáigazgatás Sipos Péter zsernovicz ellenakarra 's a' zalatnai ideiglenes igazgatási-pénztár - irnokság Benedek Antal bányagyakornokra ruházattott.

Az erdélyi kir. udv. kanczellaria, Telegi József gr. erdélyi kormányzóknak, az éjszaki régiség tudomány kopenhágai kir. társulatától nyert tagsági oklevél elfogadhatását megengedni méltóztatott.

Országgyűlési közlemény.

130d. főrendi ülés vége. Azonbár 's főispán, ki az utasítással ellátott követet nem képviselőnek, hanem commissariusnak nevezte a' követ-utasítás iránt még czekek monda: Az utasításadás kivált úgy, mint mostan történik, a' törvényhozás legnagyobb calamitásai közé tartozik; 's azért ha most arról volna szó: vajjon az utasításadás általánosan megszüntessék 'e vagy nem? minden tartózkodás nélkül a' megszüntetésre voksolnék: de mivel most csak a' városi követeknek adható utasítás, vagyis inkább az arról szóló a) pont kihagyatása van kérdésben, vélekedésem szerint provisio nélkül 'e tárgyat sem hagyhatjuk, nehogy törvényes intézkedés hiánya miatt zavarok 's egyformátlanságok idéztessenek elő a' városokban; mellyek egyike, az eddigi szokáshoz ragaszkodva, az utasítást a' tanács, másodika a' polgárgyűlés, 3ka pedig azon okoskodás fonalán, miszerint annak kell az utasítást adni, a' ki választott, az utasításadást vagy az egész képviselői testületre, vagy épen az egész polgárságra ruházná át. A' pótlóutasítások mostan divatozó módja szerint nemcsak minden capacitatióknak, két tábla közti közelítésnek 's egyesülésnek lehetlenné kell válni, sőt ha ez eszközöltetik 's ennek csak az utasítások, egyebiránt is nem mindig a' leg-határozottabb alakban készitettvén, ezek a' tágasb 's ide vagy oda tett magyarázást eddig sem zárták ki, 's hihetőleg ezentul sem fogják akadályozni. Az utasításadás mostani gyakorlata szerint tovább, azon fölve, miszerint az adjon utasítást, ki a' követet választotta, soha de soha életbe nem lép. A' követet ugyan is ezrek választják; az utasítást, kivált a' pótlóutasításokat, néha tizen tizenketten, sőt néha kevesebben is, 's gyakran épen azok készítik, kik legerősebb ellenzői voltak a' megválasztott követnek, mi ismét a' kedvetlenségeknek különös nemét huzza maga után. Az utasítás megtartá-

sának, a' követ-viszszahívásban helyzett garantiját is olly theorianak tartom, mellyet a' valóságos élet folyton czáfolgat. Ugyanis mutasson nekem valaki csak egyetlen példát arra, miszerint valamely követ egyedül azért, mert utasítását meg nem tartotta, hivatott volna vissza? Történetek igenis visszahívások, de ezek, egyet nem véve ki, mind csak a' vgyékben uralkodó pártoskodás eredményei voltak, mellyek következtiben megtörtént az is, hogy az utasításához leghivebben ragaszkodó követ is visszahivatott, mert ellenei időközben ellene többséget tudtak szerezni. 'S valóban, közelebből tekintve a' dolgot, olly követet, ki magának majoritást tud mindig szerezni, az utasítás ugy sem kötelezi, miután illy majoritással bíró követ az utasítás meg nem tartása mellett is majoritásával magát jegyzőkönyvileg meg is dicsértetheti 's a' visszahívást annyiszor-mennyiszor megakadályoztathatja. De tovább az a) betű alatti szerkezet- kihagyás által azon czél sem éretik utól, miszerint b. E. ömlga az utasításadást akarná ez által megszüntetni, mert ezen szerkezet-kihagyás mellett is, a' városok bizonyosan utasítást fogadhatnak, csak azon különbséggel, hogy törvényes provisio hiányában az utasításadás módjában legnagyobb 's legkárosb divergentiák fognak előidézteni a' városokban, sőt tartani lehet, miszerint a' vgyei utasításadás roppant kinövései (mellyek közül csak azt említem, miszerint megtörtént már az is, hogy a' főispán elnöklete alatt 's több száznak befolyásával első napon készitett anyautasítást a' főisp. eltávoztá után még ugyanazon közgyűlés folytatában a' 4dik napon egészen megváltoztatták) a' városokban is talán még nagyobb mértékben el fognak hatalmazni. Az utasításadást pártolta gr. elveinek ezen 's más megtámadására egy gróf így válaszolt: Midőn azt mondam, hogy az utasítás ellenzőjének legfőbb ellenvetésük az, hogy a' képviselő eszméjével ellenkezik maga az utasítási rendszer, 's ekkor azt feleltem, hogy a' képviselők tulajdonképen csak azon sarkeszmén alapul, hogy azt, mit magam nem tehetek, más által tételtem, erre L. megye főispánja azt méltóztatott megjegyezni, hogy ebből az következnék, miszerint a' követ, nem volna egyéb, mint csak küldőinek commissariususa. De ezen eszme „képviseelő“, nem azt foglalja szűkségképen magában, hogy a' képviselő azt tehesse, mi neki tetszik 's ép olly kevéssé rekeszti ki azt, hogy azt tegye, mi neki kötelességgé tételtek. A' képviselő iránt értelmezésem szerint a' bizodalom kisebb körbe szorul ugyan, 's midőn megválasztatik valamely követ, nem mondatik, hogy benne öszpontosul az általános bizodalom, hanem csak azon bizodalom, hogy ő azt, mit kötelességévé tesznek, legjobban képes teljesíteni. Mi a' capacitatióilleti, azt lobbanták szememre, hogy megpendítettvén a' capacitatio eszméje, nem feleltem rá. Ugy emlékszem, hogy feleltem; ha azonban nem tettem volna, bátor vagyok most felelni. Ha a' capacitatiót az utasítási rendszer kirekesztené, törvényeket hozni nem lehetne 's hogy az utasítás a' capacitatiót ki nem rekeszti, mindennapi tapasztalás és tények mutatják meg, mert a' mélt. főRR. sokszor ellenkezésben állottak a' t. RR. táblájával, de azért kölcsönös értesülés 's közelítés mégis történt. De kérdem: állithatni 'e, hogy a' küldöket nem lehet capacitálni 's reájok nézve is szinte nem hatnak 'e azon eszmék, mellyek itt kifejlődnek? És hol van, ismétlem, annak kriteriuma, hogy épen a' küldöttek találják el a' közjót legjobban 's hogy ezért függetleneknek kell lenniök. Azt is előhozta, hogy conservativ eszme az utasítás, de ezen szót nem ellentétben hoztam fel az előhaladási eszmével; a' conservativ eszmét csak azon értelemben vettem, hogy annyiban conservativ eszme az utasítás, mennyiben a' dolgok békés kifejlődését garantirozza. Hivatkozom a' hisztóriára 's emlékeztetem a' m. főRRket, hogy Britanniában, hol szinte nincsenek utasítások, volt eset, hogy egy parlament annyira elfajult miszerint Cromveller lön szűkség, ki azt széjjelkergetse, hasonlóan Franciaországban az ötszáz tanács megszüntetésére nézve egy 18d. Brumaire kivántatott meg. Egy Cromwell, egy Napoleon azonban csak évezredekben jönnek elő; ezek azon nagyszerű orvosszerek, mellyeket használ a' gondviselés de csak különösen faviorzált nemzeteknél, 's így más orvosságról kell gondoskodni a' nemzetnek 'e tekintetben. Leggyakorlatibb 's legczélszerűbb orvosság a' képviselők elfajulása ellen

az utasítási jog; mert nem képzelhető 'e azon eset, hogy annyira fajulhat el egy képviselő testület, miszerint az ország érdekeivel ellenkezőleg működjék? 's ekkor mi orvossága van a' m. főRRnek, ha utasítás nincsen? Ez értelemben vettem én a' „conservativ“ kifejezést, a' mennyiben t. i. convulsiók nélkül a' haladást biztosítja, 's ezek azok, mik engem arra bírnak, hogy előbbi szavazatom mellett maradjak. Az a) pont alatti szerkezetben az országgy. követeknek adandó utasítások által a' t. Rendek, ugy látszik, nem akarják kimondani azt, hogy minden polg. gyűlés tartozik ellátni utasítással követét én azt úgy értem, hogy csak megengedőleg mondja ki. Ha azonban a' m. főRRdek ebben felakadnak, az „adandó“ szó helyett lehetne mondani „adhatandó“, 's akkor azok is, kik attól félnek, hogy a' polgárgyűlés utasításadásra ezen szerkezet által köteleztetnék, meg lennének nyugtatva. Több szónok 'e fontos kérdésnek mellékes, tárgyalatását veszélyesnek állítá, miután átalakulási szakunkban olly intézkedések hozandók létre, mi jó gyümölcsöt teremjenek 's átszivárognak a' nemzet szellemébe. Kiemeltetett a' mostani országgyűléseknek a' régiebbektől lényeges különbsége, melly előbbiakban leginkább csak arról vala szó, hány lovas, hány gyalog katona álljon ki harczmezőre, mig most a' legszövevényesb közjogi életkérdések tárgyalatnak, mellyek a' tömegek felfogása fölött fekszenek, 's azért az utasítások már csak akadályul szolgálnak, mert korteskedéstől ne várjon irányt az ország, ne sanctionáltassék tehát 'e törvényben az utasításadás elve. Egy gr. az 'e tárgy feletti intézkedést azon nagyszerű experimentumok közé sorozta, mellyek eredménye előre ki nem számítható. Azért 'e helyütt csak permissiv rendelkezés tétessék, hogy a' városok ne nyerjenek exceptionalis állást, 's illy törvény mellett az lesz az egész különbség, hogy némely városi követ utasítással fog az országgyűlésen megjelenni, a' másik utasítás nélkül. — Ezen nézet a' többség által pártolatván, a' végzés 'e szerint mondatott is ki.

133d. orsz. ülésb. a' m. fRRnél mart. 29én őcs. kir. fensége előlülése alatt, ki betegeskedése óta legelőször jelenvén meg, hangos éljenzésekkel fogadtatott, tanácskozási főtárgy, „a' tisztválasztás-mód“ vala, 's az erről rendelkező 359ik §nál egy gr. azon megjegyzésére, hogy itt is, valamint más illető helyeken történt a' „polgármester“ helyett „főfelügyelő“ teendő, a' vitakozások eleinte ugyanezen tisztviselő tulajdonságai körül forgának, de csakhamar a' megyei főispánokra vitettek át, melly alkalommal némely élesb kifejezések következtiben kissé hevesebben folytak a' viták, mellyek közelebbi részleteit későbbi alkalmakra hagyjuk A' következett „jelenlegi hivatalbeliekről“ (368, 's 369. §§.) 's „a' város szolgáiról“ (370, 371. §§.) czimű osztályoknál csekélyebb észrevételek tételtek; a' IV. Rész azonban „a' polgári őrseregről“ (372—376. §. egy gr. és elnök majd egész kiterjedésben közlendő beszédében 'e törvényt nem kötelezőnek, hanem engednek kívánta, nehogy az a' polgárokra igen nyomasztó legyen, 's a' teher a' jótéteményt felül haladja. Egy más gróf nem lévén a' permissiv törvények barátja, a' jelent vagy kényszerítőnek, vagy egészen kihagyandónak vélte. Egy gr. olly kérdést látott 'e szakaszban rejleni, melly épen a' városok elrendezéséhez nem való, t. i. a' hadiszolgálat. Szónok 'e törvényt által nemcsak az ipar-elfojtást bekövetkezendőnek állítá, hanem még arról is meg van győződve, hogy épen ez a' polgárok számát sokkal kisebb számra olvasztandá, mint bármely más qualificatio. E' nézetben a' fens. elnök is osztozván, 's még azt adván hozzá, hogy ha minden lakosra terjesztetnék a' teher, ez legtöbbekre elviselhetlenné válnék, magokra a' polgárokra szorítva pedig, azok számát szerfelett csökkentené, substitutiókra alkalmat adna, 's végre csak pénzbeli teher maradna, 's az egész törvényt, mint inkább a' honvédelmi munkálatra való, hagyandónak kimondotta ki. A' „főfelügyelést“ tárgyzó Vdik résznél (377—380. §.) egy főispán és elnök velős beszédében a' m. kir. udvari kamra által eddig gyakorlott felügyelést megtartatni kívánta, de csupán egy főispán által gyamolittatván a' rendi szerkezet meghagyatott. Fontos vitakozásokra nyújtott ezután még alkalmat „a' királyi díjról 's országgyűlési adóról“ értekező Vdik rész, mellyek követke-

tiben az elsőnek kényszerítő rendelete engedőlegessé változtatott által.

134d. orsz. ülésb. a'RRnél mart. 30án, 5 cs. k. fensége a' városi munkálat hátralevő részét még a' nagy hét kezdetével beállandó husvéti ünnepek előtt elvégezni kívánván, az ülést reggeli 9^{1/2} órakor megnyitotta 's a' sz. kir. városok országgy. szavazata ügyében élénk 's főfontosságú több órai vitakozások 's a' későbbi szakaszokban változtatások után, délutáni negyedfél órakor el is végezte. Ezen ülés részletei lapjaink több számaiban töltendvén most csak a' végzések velejét közöljük. A' városi szavazat körül egy gróf indítványa fogadtatott el, hogy 16 szavazat, kettőztetés nélkül, új felosztás szerint csak provisorie, ideiglen, adassék 's a' t. RR. az arányzatnak ez elvek szerinti új kidolgozására szólítottanak fel. A' 387. és 388. §§. helyett a' városi követek munkálatából a' 253 és 254. §§. fognak beiktatanni, mellyek tartalma köv. „253. §. Az orsz. gyűlési követek a' hazának minden teljeskorú városi polgárai közül kik gyámság vagy csőd alatt nem állnak, választhatók. 254. §. Az országgyűlési követek a' polgárgyűlés által minden kijelölés nélkül és általános szótöbbséggel választatnak. „Az utasítás-készítésről oly városokban, mellyek követeket közösen küldenek, czimü függeléknek (414—425. §.) tárgyalatása azon időre halasztatott midőn e' munkálat ismét e' főtáblához visszakérülend. „Az országgyűlési követ visszahívásáról“ rendelkező 426—428. szakasz kihagyatott. „A' d i j a k a t“ meghatározó VIIIik rész minden hozzászólás nélkül meghagyatván „a' jelen rendszer életbe léptetéséről utasítás“ mint a' végrehajtó hatalom törvényes jogaiba vágó, kihagyatni rendeltetett. Az egész befejeztetése után a' számos és lényeges módosítást szenvedett munka a' t szerkesztésére aze' miatt megbízott orsz. bírói ítélőmester ur mellé 5 cs. k. fens. köv. választmányt nevezett: tárnok önmagát, Apponyi György grófot és Eötvös József bárót. Az új szerkezet apr. 10kei's köv. ülésekben, meddig a' husvétiszünet tartand, hitelesítetteti fog.

134d. főrendi ülés némelly részletei. A' 310dik §ban a' polgárgyűlésekben megrendelt nyilvánosságot egy gr. és főispán csak azokra kívánta szorítottatni, kiknek az ügyhez joguk van, t. i. a' polgárokra; más szónokok azonban minden városi lakost a' nyilvánosságban részesítették akarának. Az elsőindítvány felette megszorították, a' második pedig gyakorlatilag, kivált nagyobb városokban, létesíthetlenné 's inquisitori eljárással összekapcsoltnak találván, mindkettő elmulasztott, miután korlátlan nyilvánosság megyei 's országgyűlési tanácskozásink főbélége 's keresztül van szöve egész alkotványunkon. Minden felhozott aggodalom annál inkább alaptalannak találtatott, mivel épen jelen munkálatban hozattak a' hallgatóság kicsapongási ellen hathatós rendelkezések. A' gyülekezet minden tagjai a' nyilvánosság mellett nyilatkoztak, 's csak annak tágabb v. szorosb korlátira nézve távoztak el egymástól, egyedül egy báró ellenzé a' nyilvánosságot, azonban legkisebb viszhangra sem talált. A' 324d. szakasz feletti tanácskozásokról tárnok önm. a' tárnokszöket továbbis feljebbviteli bíróságul megtartatni kívánta, miután az az egyenlők bíraskodásának üdvös elvén alapulván, a' k. bizodalmat bírja és soha ezen t. ellen kifogás nem történt. A' meghívott bírák a' város által szabadon választatnak, függetlenül bíraskodnak, tapasztalást szereznek és terjesztenek, 's így a' tárnokszöket az alkotványos bíróság minden kellékeivel bír. Egyébiránt is az ítélőszékek elrendezése már az 1827diki orsz. választmány által kidolgoztatván, rendszeres tárgyalatását várja; erre halasztandó tehát a' jelen kérdés eldöntetése is. Azért e' szakasz kihagyatását indítványozá. Egy báró ezen okokhoz még azon nézetet is csatolá, hogy ítélőszékek elölrlése nem a' városok belső elrendezéséhez tartozik, de e' mellett a' kérdéses szakasz még a' kir. curia elrendeltetését is foglalná magában, mellyről csakugyan e' helyütt végzést hozni nem lehet. Egy báró 's főispán lényeges különbséget talált a' tárnok és a' személynöki szék közt 's mig az elsőnek fenemlített kellékeit épen nem tagadá, az utóbbit egyes személy önkényétől függőnek nyilatkoztatá, miután az elnök a' köz bírákat kénye szerint, és pedig nem a' kir. városok keblől nevezi. Ez a' városok elrendeztetése után így nem maradhat; 's így a' szónok a' t. RR. szerkezetét pártolja, 's őket felszólíttatni kívánja, miszerint t. javaslat alkotása által gondoskodjanak, hogy a' k. curia ezen újabb feladásának, márig is halmozott foglalatossági mellett, megfelelhessen 's e' végett különös sectio felállítását indítványozná, melly különösen a' crim. perekkel foglalataskodják, 's mellyhez ülnökök születésrei minden tekintet nélkül neveztesse. Ez indítvány általános tetszést nyert, 's egy grófnak azon hozzá-

dására, miszerint a' tárnokszöketek tagadhatlanul liberalis alkotása daczára is szükséges, hogy a' feljebbvitelre egyetlen szék legyen, mellyben városi elem is találtsék 's hogy szükséges itt rendelkezni felette, miután már az alsó bírák is itt rendeltettek el, 's azért a' t. RR. egy, e' czélra szolgáló külön szakasz alkotására volna felszólítandók; végzessé lön, miután még egy grófnak azon figyelmeztetése helyesletett, hogy a' t. RR. a' k. curiának csak ezen tárgybani nem pedig általános elrendezésére szólítottanak fel, mi igen messze vezetne.

176d. kerül. ülésb. mart. 28kán elnökök: Szentkirályi M. Pest és Horvát Simon Ung megyék követei; jegyző: szinte Szentkirályi; naplóvivő Komlóssy László. Ülés kezdetével bemutatatték az elnökség által Zágráb városának folyamodványa, melly a' petitionalis választmányhoz utasítván egy megye követe által szóba hozatott, mikép már igen sok folyamodvány utasított e' testülethez, a' nélkül hogy mindeddig csak egy iránt is véleményt adott volna. E' körülményt felvilágosítólag előadá annak egyik tagja, hogy a' bizottság megválasztott elnök híjával van; ennek következtében önmaga köréből szemelendő elnök-választásra utasított. Fölvétvén azután a' bányá-törvény kidolgozására megbízott kerületi választmányának napirendre tűzött javaslata, köv szakaszok szolgáltak e' napi tanácskozásul: „Első Rész bányai közjog. 1 czikk. Adományozási 's engedélyezési királyi jogról. 1. §. Az országban 's hozzá kapcsolt Rézszekben minden érczbánya és ásványok, mellyeknek alkatrészei aranyat, csillát (platinum) ezüstöt, rezet, vasat, ólmot, higant, dárdant (antimonium) ként, ónt (Zinn), horgant (Zink), kékenyt (Kobald), és azon vizek, mellyek magokban rezet (bányazöld: Berggrün, 's rezes vizet Zementwasser) bármennyiségben tartalmaznak, legyenek földszint, vagy földgyomrában, királyi adományzás alá tartoznak. 2. §. Mindenki tehát, érteve a' kir. kincstárt is, akár új, akár elhagyott, és új adományzás alá visszaesett bányák miveltési jogát, egyedül jelen törvény rendelkezése szerint eleve nyert kir. adomány erejével gyakorolhatja. 3. §. Bárminemű bánya fölkerésében mások fölött elsőbbségi jogot a' kir. kincstár nem követelhet, ennél fogva senkitől, kit a' törvény bányamiveltésről világosan el nem zár, a' királyi adomány meg nem tagadtathatik. 4. §. A' közzé bányák földesuri birtok tartozéki ugyan, ezek kutatása és felkerése mindazáltal a' bányászatot naponkint mind inkább megszorító faszükség pótlása tekintetéből, bányászati czélokra mindenütt szabad; de miveltésük csak kir. engedély 's a' földbirtokosnak vagy egység útján megállapított bírlizetés, vagy ez nem sikerülvén, a' termék tizedrészenek kiszolgáltatása mellett, engedtetik meg. 5. §. A' kir. engedély, jelen törvény 22ik cikkében kiszabott eljárás útján megszerzhető bányászati járulékokra is okvetetlen megkivántatik; ilyenek a' vizesések, vizárkok, csatornák, műtavak, zuzmos- és iszap-művek (P o c h - W a s c h - und Schlammerwerke) pergelő terük, szinek és kúrtók (Röstfelder, Hütten und Oefen), olvaszművek (Schmelzhütten) pörölydék (Hämmer), higanyművek (Amalgamationshütten) választák, láng- és izzókúrtók (Seigerhütten), Flamm und reverberir Oefen), kémeldék (Probierrgaaden) 's az érczek kiállítására szükséges egyéb művek, ezekhez megkivántató terük, ide vezető utak és hidak, ugyszinte e' bányákból kivett meddőhulladék 's salak-halmazok (Halden), házak, kunyhók, szerkovács-műhelyek (Zeugschmiede) viz-gőz- 's ezekhez hasonló gépek, és a' bányászathoz tartozó különféle anyagok, szerszámok és eszközök raktárainak számára szükséges földterek. 6. §. A' bányák és bányászat miveltésére kívánt egyéb segédzerek, mint: épületi 's tüzi-fa, szenterük, agyag, mész, olvaszmű és kúrtóbélkövek (Gestelsteine) 's az olvasztás elősegítésére nélkülözhetlen egyéb ásványok, vagy szabad alku, vagy a' 22ik cikkben megállapított eljárás útján, az illető tulajdonosaktul szerzhetők. — 2 czikk. Érczástványt tartalmazó földbirtokok kicserélhetőségéről. 7. §. Ha valamely földbirtok bányamiveltéssel 's ehez járuló építvényekkel annyira terheltenék, hogy itt, vagy a' gazdasági iparágban teljesen megszűnni, vagy ennek üzése mellett, avagy netalán támadható faszükség miatt, a' bányamiveltésnek közkárosodással elpusztulni kellene: mind a' kincstárnak mind a' földbirtokosnak joga van, hason-értékű 's jövedelmű földbirtok- kicserélést ajánlani, vagy követelni. 8. §. A' kicserelés, akár kincstár által a' földbirtokos ellen, akár viszont sürgettesék: mindenek előtt barátságos alku-nak leendő helye; mi nem sikerülvén, az illető polgári 's bányahatóságok közbejöttével fognak a' kicserelés szükségének körülményei 's lehető minden nehézség megvizsgáltatni 's bírói szemle és rendes becslés mellett kiegyenlítettetni. 9. §. Ezen előzvények után a' követelő fél ellenfelét rövid per útján a' kir. táblára megidézeti,

melly a' kicserelés szüksége és hasonérték fölött előforduló kérdéseket ítélettel dönti el, és a' hétszemélyes táblához birtokon belül engedett fölébbitel útján, hozandó ítéletet, minden kifogás félretételével v é g r e is hajtja. Illyenmü perekben semminemű perorvoslásnak helye nem levén. — Az első §. iránt némellyek által pártolt azon indítványt tevő Cs. megye követe, hogy királyi adományozás alá ne mind az ott előszámlált érczek, hanem csak az arany, platinum és ezüst tartozzanak; mint-hogy egyébiránt ez sem a' külföldi bányajog elveivel, sem a' hazai gyakorlattal nem egyező, az indítvány némelly hozzászólások után mellőztetett. A' 4ik §ba bővebb világosság okaért iktattatni határozatott, hogy a' közzé bányákat a' földesuron kívül másnak csak bányászati czélokra 's csak kir. engedély mellett lehessen mivelti; egy új szakaszban pedig a' bírlizetés minimuma és maximuma rendelkezést kifejeztetni a' termék 1/10 részének kiszolgáltatása mellett. Ha pedig e' részben a' felek megegyezni nem tudnának, ügyeket commissionalis bíróság által intézethetik el. Egyéb csekélyeszerű módosítási javaslatokat, mint részletes vitakozás és erendvény nélkül maradtak, elősorolunk fölösleg. —

177d. kerül. ülésb. mart. 30kán elnökök az előbbiek. A' bányai t. javaslat 3dik 's következett cikkei levén tanácskozási rendben, némelly irántuk előfordult megjegyzések 's fölvilágosítások közben, az e' napi tárgyalás a' 9ik cikkelyig haladt a' nélkül, hogy változások történtek volna a' szerkezet szövegében, mellynek tartalma következő: 3. czikk. A' bányavámról (urbura) 10 §. Az országban 's hozzá kapcsolt részekben, bár hol, királyi vagy magán birtokokban találtató 's az első czikk 15 §ban elősorolt érczek és ásványok tizedrésze, ha nem érczek készítésére, de érczszinek, kénsv, vagy timsó-előidézésre adományozatnának is, egyedül a' koronát illeti. 11. §. A' vaskövek mindazáltal bányavámtól teljesen mentesek. 12. §. A' bányavám, említett érczeket magokban tartalmazó 's kellőleg elválasztott ásványokból, a' bánya helyszínén természetben kiadandó; 's akkor sem tagadtathatik meg, ha valamely bányá, alagilletékek terhelve volna, melly esetben a' vámot, az alagilleték lerovása után fenmaradó mennyiségből, az alagot használó, az alagilletékből 's más netalán magány jognál fogva hozzá tartozó ásványokból pedig, az alagos fogja kiszolgáltatni. 13. §. Mindazáltal a' bányavámnak bármikép. történetű megváltása iránt szabad alku útján szerződésre lépni mind a' kir. kincstárnak, mind az illető bányapolgárnak tetszésére hagyatik, ellenkező esetben a' bányavám kiadása, fenébbi §. értelmé szerint, csak természetben követelhetetik. 14. §. Egyedül zuzmos- vagy iszapmüvek által tömített szegényebb érczkövekből készült tiszta arany, ércziszapnak (Goldschliche), nyersolványnak (Rohlech) és ólomnak, a' bányabíró által megállapítandó olvasztási költségek és kúrtóveszték levonása után csak harminczad része vételhetik bányavám fejében, tömítés előtt azonban szabadságában áll a' kir. kincstárnak, mind ezekből a' tizedet természetben követelni. 4. czikk. A' bányavám-mentesség eseteiről. 15. §. A' bányamiveltők, ha semmi tiszta jövedelmük nincs, vagy épen kárral dolgoznak, addig, mig veszteségük helyre pótolatnák, 's betudása mellett hasznót mutathatnának: bányavámtól mentesek; ha pedig azt netalán már előre kiadták volna, annak visszatérítését követelhetik. 16. §. Szükséges azonban, hogy ebbeli mentességüket, a' 4.4ik cikk értelmében, a' bányászék által hitelesített, mindennemű bányai költség 's bevételbeli számadásukból kimutassák. 5. czikk. Királyi jog a' nemes érczek beváltásában, és egyéb érczek elővásárlásában. 17. §. A' bányavám-kiadás után megmaradó érczmennyiség a' bányapolgárnak t u l a j d o n a ugyan; mindazáltal, minden arany és ezüst, melly az országban 's kapcsolt részekben bárhol és ki által ásatik és természetlik, a' kir. kincstárnál bemutatandó, melly azt, valódi benső értéke szerint, aranyat arany, ezüstöt ezüst, igaz kötegu és súlyu szerződvényi (conventionalis) pénzzel, egyedül a' pénzverés költségei vonatván le, beváltani köteles, és pedig úgy, hogy minden márkátú értékben annyi adassék, a' mennyi pénz abból veretik. 18. §. Minden egyéb, bár minemű érczeket és ásványokat, a' bányapolgárok honn vagy külföldön vámentesen eladhatnak, vagy saját szükségükre tetszésük szerint fordíthatnak. 19. §. Háboru egyedüli esetében mindazáltal, a' réznek, higanynak, érczes vagy ónmázra fordított ólomnak és kénnek elővásárlási joga, az illető felekkel kötött egység által megállapítandó, 's mindig igaz kötegu és súlyu ezüst pénzzel fizetendő áron, a' kir. kincstár illeti. 6. czikk. Pénzveretési királyi jog és pénzverő házak. 20. §. A' pénzveretési jog egyedül és kizárólag a' kir. felséget illeti, 's azt kivüle senki más, és sem-

mi ürügy alatt nem gyakorolhatja. 21. §. Minden arany és ezüst, mely az országban 's hozzá kapcsolt részeken beváltatik vagy kincstár által természetetik, egyedül honi pénzverőházakban fog veretni. 22. §. Alak, köteg és súly, mindig és egyedül az országgyűlésen lesznek megállapítandók, ezenkívül pedig semmi esetben sem változtathatók. 7. cikk. Aranynak, ezüstnek kivitele az országból tiltatik, töredék és ócska, nemes ércművek beváltása rendeltetik. 23. §. Veretlen arany vagy ezüstnek az országból bármi ürügyalatti kivitele törvényes büntetés súlya alatt tiltatik. 24. §. Arany- és ezüst-töredékeket, vagy ezen ércből készült ócska eszközöket kivinni szinte semmi szín alatt meg nem engedtetik, ezeket mindazáltal, ha a tulajdonosok kívánják, az arany, ezüst valódi belértéke szerint, 's a választási költségek levonása mellett, tiszta arany és ezüstben megtéríteni, vagy pedig szerződvényi (conventionalis) pengő pénzzel nyomban kifizetni a kir. kincstár köteles. E' végett: 25. §. A lakosok kényelmükre 's biztosításuk, a kincstári ércműveken kívül, a magyar kincstárnak arany 's ezüst beváltó hivatalánál is egyériként leendő, ki úgy, mint a pénzverőházak (pénzverdek) is, az arany 's ezüst megjegyzésére, ennek tisztasági fokát kijelölő hiteles bélyeggel ellátandók lesznek. 8d. cikk. A lakosok szükségére a kir. kincstáról adandó arany és ezüst 's az aranyművekre nézve hozott szükséges szabályokról. 26. §. A kir. kincstár, aranyüveseknek 's minden más lakosoknak kémjegyesaranyt és ezüstöt, belértéki áron, edények, drágaságok, isteni szolgálatokhoz tartozó 's egyéb művek készítésére, szükségükhöz kívánt mennyiségben adni köteles. 27. §. Azoknak is, kik önhatáraikban magok vagy embereik által aranyosást üznek, az általok természetett aranyból olly mennyiség, mely saját szükségükre megkivántatik, kiadandó. 28. §. Közbitosításul megállapítatik, hogy ezentul minden ezüst művek bécsi 16 latos márkában 16 lat tiszta ezüstöt, az aranyművek pedig 24 karátos arany márkában, az első számuak ugyan 7 karát 10 szemer; 2dik számuak 13 karát 1 szemer; harmadik számuak 18 karát 5 szemer tiszta aranyat tartalmazzanak. Ezen érczek tehát csak rézzel ötvözhetők, — alszerűbb kémletű műveket pedig, törvényes büntetés súlya alatt készíteni tilos. Ennélfogva az illető művesek, vezetők 's keresztzeneik kezdő betűinek, az évnek, kémletnek, az ezüst vagy arany tisztaságát kijelölő bélyegnek fényezés előtti kinyomásával, 's az illető törvényhatósági kémletellenőr felügyelése mellett, készítőveiket megjegyezni kötelesek, mely végre a bányakincstári vagy országos ércművek által, illő áron, hiteles kömükkel fognak elláttatni. 29. §. Az aranyművesek, mesterségük igényletéhez képest az aranyat ezüstöt elválaszthatják, a mennyiben mindkettőnek ötvözése megkivánna, kőcsgekbe ezentul is felolvaszthatják; mindazáltal arany v. ezüst ércműveket felolvasztani törvényes büntetés súlya alatt tilos. — Ez ülés végén az elnökség jelenté a gyülekezetnek, hogy a bekövetkező sátoros ünnepek miatt apr. hónap 15keig nem fognak tanácsot tartatni.

Budapesti napló. Dunai gőzhajózási társaságunk márt. 20án tartá közgyűlését Bécsben, sokkal számosh részvényes jelenlétben, mint eddig, mit onnan magyarázhatni meg leginkább, miszerint ez utóbbiak egy része arról vádolá az igazgatóságot, hogy hanyagságra miatt nem bír a társaság haszna magosra emelkedni. E' vélemény, Rosetti aláírással, röpiratot is szállt az igazgatóság ellen, mire Klein, az egyik igazgató, félhas mérséklettel 's egyszerűsággal olly világosan válaszolt, hogy minden el nem fogult olvasó büntetlenek fogja az igazgatóságot itélni. Klein, e' nyilatkozata után, az igazgatók sorából végkép kilépett. A' mult év összes hajózási jövedelme 2,342,615 frament, a' kiadások 1,246,337 fra, 's így levonván még némely lerovandókat, a' tiszta haszon 1,059,808 frt pgben. Az utasok száma ez évben 278,594 személyre szaporodott. A' hajók száma 28ra megy, 2480 lóerővel, mik közül 2 az alsó Dunán, 7 a tengeren 's 19 a fel Dunán használtatik. E' hajók összesen 1117 utazást tettek. A' felső Duna tisztán 358,368 frtot gyűmölösöze, az al Dunán ellenben 54,868 fr, 's a tengeren 95,183 fr veszteség mutatkozott. Egyébiránt, az alsó Dunán ez évben alkalmasint még nagyobb veszteség fogja érni, mert a' török kormány visszavevé engedelmét, mely szerint eddig Rasovában (Bolgárországban) szabad volt az utasokat szárazra tenni, és Kusztenzseig gyors kocsi-kon-vitetni, hol azután a' tengeri gőzökre szállottak. Ez által a' szulínai veszélyes öböl egészen kikerültetett, most pedig majd odesszai moszka gőzökre szorulandnak az utazók, 's így a' sz. pétervári kormány érzékeny csapást ejtetett az ausztriai szabadtéku gőzhajózási társaságon. Rövid idő múlva egész Orsovaig fognak a' moszka hadigőzösek járni, 's a' szállítást jóval olcsóbban eszközöndik. — A' „Világ“ mult vasárnapi számában álnévű cikk jelent meg Bartay E. színházunk igazgatója ellen, melyben többi közt arról vádoltatik: hogy 1) a' nagyközönség eredeti színműveket gyakran adolja, 2) hogy az operát elnyomni törekszik, 3) hogy igazgatási rendszere a' nemzet nagy-

szertü czéljainak egyáltalában nem felel meg. Hosszas czáfolatra sem időnk, sem kedvünk; röviden tehát csak ennyit: 1) nemzeti színházunk mult évi július végén igen siralmas állapotban volt, 's már maga a' „Világ“ is némi bukási hírt kezdte rebesgetni; akkor egymásután néhány sikerült eredeti színmű jöve színpadra, 's az igazgató minden fizetési kötelezésit pontosan teljesíthet, 's teljesíté is folyvást, a' közönség pedig 25-ször egymásután is jó kedvvel özőnlött e' színművek látására. Ennek minden jó magyar csak örvendhet, mert jobb az, ha eredeti (ám legyenek silányak, csak erkölcsrontók ne, ha úgy tetszik.) színművekből pénz a' színház, mintha olasz operákhoz, francia drámákhoz, angol athletákhoz, német tánczosokhoz és belga, hollandi, vagy kínai művészek vagy szemfényvesztőkhez kényszerülne folyamodni, mert ez utóbbi esetben a' jó magyar pénz nagy része külföldre vándorolna, 's a' nagyszerű nemzeti czélok még csak úgy sem mozdítatnának elő ezen idegen elemek által, mint a' megbukott „Köcsmei sárkány“ által, mely legalább egy pár élethű vonást ismértete meg a' magyar falusi életből a' főváros lakosival. 2) Az igazgatóság Hasselt-Barth, Lutzer, Tadolini világhírű énekesnőket léptette föl, 's hiedelmünk szerint nem igen különös haszonnal erszényére nézve, sőt talán veszteséggel. Azután a' jeles Schodelnét szerző meg. Tehetett e' ennyi idő alatt ennél többet? Hol végező jó magy. tenoristát 's bassistát? Igaz, félr(7) tenor, baryton 's tb. hangnéve a' sárospataki 's ezekkel rokon derék cantualisták közül eddig kár volt az igazgatónak ujsarjadékokot nemszerezni, kikézszerű kiképzetés mellett conservatorium létesüléseig leghíztosb 's híhetetlen leg is jutányosb seminariumul szolgálhatnának operánk gyarapulására, mi közbevetőleg csupán fizyelem-ébrésztésül ötlék tollunk hegyére, úgy de még erre ha nyúl is de nem mult az idő. Egyébiránt operákat vasárnap is adott már, ámbár jól tudja, hogy épen a' vasárnapi közönség az, mely az operákat nem igen kedveli; az opera-kedvelő főrangú közönség ellenben mindennap ráér operába menni. Hol tehát itt az elnyomás? 3) Udvári színházak, roppant egyenlő közönség mellett, 60—80 ezer pfgó for. évi segélyt huznak, 's ha ez nem elég, többet is kapnak. A' magyar színház 12 ezer frtot kap, 's nyáron négy német színház ellen kénytelen küzdeni, 's ugyan ki fogja őt segíteni, ha jövedelme elégtelennek mutatkozik? Senki, és ismét senki! hanem dobost igen is fognának majd lakása elibe állítani, ha mohón 's minden áron csak a' nagyszerű nemzeti czélokot törekedni előmozdítani, 's arra nem gondolna, hogy honnan fődözendi roppant szükségét a' színháznak. Mi azt hisszük, hogy Bartay igen sokat tett nemzeti színészetünk megalapítására már csak az által is, hogy az írőkat böcsületes díjazás által munkásságra serkenté, miről maga a' nemzet mindeddig megelégedett, ámbár e' részben már Bécs, Berlin, Hamburg, 's a' is czélszerűleg intézkedtek. Igaz ugyan, hogy a' páholybélők nem igen örvendnek a' sürü ismétléseknek, de vajjon egyedül e' tisztelt bérlők fontarthatják e' színházat? zártselek pedig csak néhány van kibérelve, 's a' földszinti bérlők száma is rendkívül csekély. Az igazgató kénytelen tehát számos olly előadásról gondoskodni, melyek a' színházat megtöltik, 's közönséjük neki, ébredni kezdő drámaíróknak, 's a' fővárosi közönség nemzeti irányt fölvetett ízlésének, hogy a' színház fontartására mulhadatlan szükséges ezen eszközök eredeti színműveken lelte föl, melyek bérlet-színészekkor is megtöltik a' páholyokat, következéleg koránsem olly sületlenségek, miknek csupán a' karzat tudna örvendni, mint némelyek állítani szeretik. E' „tények“ alkalmasint minden el nem fogultat meggyőzendnek arról, hogy Bartay megtette azt, mit tehetett, 's többet méltányosan csakugyan nem is követelhetni tőle — 15 hónap alatt. — Játékszíni krónika: nemzeti színházunkban márt. 29én adaték „Szökött katoná“ vigi. 3 felv., nézők nagy számmal; 30án a' jótékony négyesületek javára bérszűnettel „Két pisztoly“ „Ezred lyánya“ és „Szökött katoná“ egy felvonása; 31én szinte bérszűnettel az aggszínészek nyugdénzalapja gyarapítására szavalati és hangászati Akadémia, a' páholyok, ámbár többnyire classikai művek adattak, majd mind üresen maradtak. Vachot Imre humoristika olvasmányának eleje tetszett, többi részét igen komolyak voltak. — April 1sejéttől 8ikaig ünnepi zárnak. — A' flumei vasuterv körüli előmunkálatokról 's az idő mostoha járásáról hazánk délszaki vidékéről Csepimből márt. 25rül köv. hiteles tudósítást kaptunk: Egész nap, ha csak kevésse derült is az ég, gázoljuk a' majd térdig érő havat, sarat, vizet. Ezen fölötté rossz, kellemetlen 's e' sokkal délibb vidéken szokatlan időjárás dacára még is már 20 mérföld nivellálva van Szerém 's Verőcze megyékben 's a' bródi végőrezredben Bródig. E' munkának nagyobb részét jobhadán csak ketten végezték, mert a' többi mérnök ezeltől mintegy két héttel érkezett csak meg, közülök jeles: valami Ritter von Steiberg 's valami Kopics nevezetű, kik már báró Zornberggel — a' vukovár-bródi csatorna tervkészítőjével — dolgoztak, résztint pedig a' Száva szabályoztatása körül foglalkozának. Noha e' mosáros 's posványos tartományban igen sok a' beteg, 's a' szerb hidegleléstől ritkán mentek az idegenek; mi még is jó egészségnek örvendünk. A' megyei tisztviselők 's földesurak mindenütt szívesen fogadnak 's tehetségök szerint előmozdítják a' nagyszerű vállalatot. Úgyünk különös pártfogói, Eszéken: Schmidt Aloiz város bírja 's Kermopotich József tanácsbeli, kik leginkább eszközölték, hogy a' város azon földek megváltását, miket a' vasut keresztülmetszend, magára vállalt. Verőcze megye részről: Jankovics László első allpán, Szeréméről pedig: Szalay Károly főszbiró urak a' vukovár-eszék-flumei vasutnak legbuzgóbb pártolói közé tartoznak, kik hathatós közbenjárásuk által kieszközlék, hogy a' ne-

vezett két megye a' vasutvonal fölvetelénél szükséges kocikkal 's napszámosakkal ingyen szolgálja vállalkozó mérnök urnak határaikban. Különös pártfogót találtak még Nustáron Khuen Henrik gr. urbanis, kinél egy hétig mulattunk, míg t. i. Nustár környékén dolgoztak 's végre a' jól rendezett czukorgyára által híres csepini Adamovics János kapist, magyar szellemű derék hazafiban. Holnap indulnak Bródba, honnan Gradiska felé kell vellelnak. Gradiskáról teendem majd tudósítást 's tb. — Országos választmányi szavazattöbbséggel ország-ház-helynek Pesten a' 9 ezer négyszeg ö l e s vásártér mintegy harmada van megválasztva, melyet a' választott buzgó polgárság a' polgármester jelenlétében 's oda egyeztetve a' városi tanács legalább 2/3ának ellenszegülése mellett is szíves örmkészséggel megajánlott. A' tervkészítésre építész versenyt szándék hirdetni ezer darab es. k. arany jutalomtétel mellett, melyből nyolcszáz darab az első rendűnek ítélendő pályatervre van szánva, kétszáz pedig a' másodrendűre.

Turóczmegegyel közgyűlés. Martiusi rendkívüli közgyűlésünkre leginkább országgyűlési követink több rendbeli jelentéseik 's ezek nyomán adandó pótló-utasítások szolgáltak okul, mely is következőkben öszpontosul: 1) A' zsidók nagyobb engedélyekben, mint azok az 1840: 29. t. czben kifejezték, ne részesíttessenek, 2) A' honfussitálni kívánók, érdemeiken felül kivétekinagynélkül a' taksátfizessék. 3) Amezi gazdasági egyesületek jelenleg a' pénzügyesség miatt nem segíthetjük. 4) A' népnevelés, kereskedés 's t. ügyében kiküldött választmányok munkálatai a' választmányhoz utasítottak véleményadás végett. 5) A' törvényhatóságok számos indítványra nézve, midőn tárgyalás alá kerülendnek, követink az alap- 's pótló-utasításokban kifejtett elvekhez fognak illeszkedni. 6) Szathmár m. köv. f. érdeklő k. leirat nemcsak pártolatott, 's nádor ö f. mint or. gy. ül. elnök a' kicsapongók megfékezése fogantatására megkéretni határozatot, de egyszersmind az or. gy. ül. tárgyakkal foglalkozó válnak, miszerint e' tekintetben kimerítő utasítás adathassék a' rend ezentuli fentartására 's hasonnemű események bekerülésére célzó terv kidolgozása 's annak idejéni bemutatása meggyatott. 7) A' magyar nyelvben érkezett leirat alkalmul szolgált egy felségéhez intézendő hódoló hála-felírára, sőt nádor ö fenségének nemzetiségünk iránti buzgalma 's annak pártolása sokkal emeltebb fokon állván, hogy sem azt érintetlenül hagyhatnók, innen eredt hála-érzetinket szinte külön felírásban kifejezni rendeltük. 8) Ámbár az orsz. szükségek fődözésire kívántatott segedelemhez tehetségünkhöz képesti járulást nem elenezzük, de a' martius 6ki, mint a' nemességnek segedelmi czim alatt folytonos megrovatását magában rejtő 's a' szabad ajánlást kizáró üzenetet nemcsak nem pártoljuk, hanem azon megyékhez, melyek küldöttei az adó kérdését megbuktatván ezután az érintett üzenet létesítését előmozdíták, felszólítást intézni határozotunk. Ezek után 9) Olvastatott főispánunk levele, mely szerint elhunyt fősz. biró Ruttkay Boldizsár helyébe eddigi alsz. biró Kossuth Lajos, ennek helyébe pedig blatniczai járásból Tomcsányi Vilmos helyeztetvénát, ennek utódjául Záborszky Pál tiszteletbeli alügyész alszolgabirónak helyettesítették. Énegvédés k. gyűlésünk martius 27én leend.

Komárom vgyel tisztújítás. Miután ön, idegen létemre is szíves volt tölem egy tudósítást meggyénkről közrebocsátani, reménylem, hogy a' jelen közleményt is, mint utólsót tölem, közrebocsátandja. Minapi levelemben a' két párt állása 's egymás irányabani jogviszonya, v a l a m i n t különböző taktikája eléggé megismertetvén, röviden csak azt emelem ki, mikép a' Sárközy fél a' vokszedő választmányok megyei szabály ellenére tett eljárását törvényesnek el nem ismerhetvén, a' megyei választás mezejéről egy szívvel 's lélekkel eltávozott, or. gyűlésre adandó petitióval kívánvas érmei orvosoltatását. A' tisztújítás fegyveres erőnek közbejöttével, tetemes vérengzéssel, elkeseredés és vádolás közt ment véghez, és a' megválasztott tisztviselők ekkép következnek. Alispánok: Ghicz Kálmán és Pázmándy Dénes; főj.: Nedeczky Kálmán; első aljegyző főj. rangal: Baranyay Gáspár, 2dik alj.: Konkoly István; hadi főadószedő: Thaly Lajos; házi: Micsky Lajos. Főügyész: Kürthy Alajos, első alügy. Illyés József, 2dik Csorba János. Csallóközi járásban főszb. Pázmány Zsigmond; alszb. Ghicz Mátyas, Csontos István és Zámory Adolf; esküttek: Csepny Antal, Végh Vincze és Kovácsy János; aladószedő: Sárkány István. Udvardi jár. főszbiró Halasy Eduárd; alszb. Madarassy Móricz, Konkoly Elek, és Balogh Tivadar; esküttek: Ordódy Leopold, Heldt János és Horváth Ferencz; aladószedő: Heldt Ignác. Gesztesi jár. főszb. Milkovics Zsigmond; alszb. Bóday Lajos, Pázmándy Lajos, és Nedeczky Sándor; esküttek: Thaly Ign., Maller Ferencz és Frídricz Ignác; aladószedő:

Balogh Zsigmond. Tatai járási főszb. Balogh Ferencz ; alszb. Pyber Ignác és Mátéfy János ; esküttek : Peöcz József, Antal Lajos és Lampert Ferencz ; aladószedő : Schertz József ; számvevő : Závody Ferencz ; levéltárnok : Nagyváthy Vendel ; pertárnok : Farkas Péter ; főbiztos : Jaross Ign. ; középponti biztos szbirói ranggal : Fogthü Zsigmond. Sárközy felől egy tiszt sem választatott meg. Helyettes alispán lett Kürthy Lajos t. bíró. Jövő közgyűlésünk jun. 21 kén leend. Sebeseky.

Borsodmegyel közgyűlés. (Vége.) Közgyűlésünk egyéb említésre méltó tárgyai köv. : a' szomolnokai ker. bányászék iületét gr. K. M. ellen karhatalommal végrehajtani rendelő k. u. végzést a' RR. sérelmek vették, 's ez okból brachiumot nem rendeltek, követünknek meghagyatván bányásztörvényeket eszközölni ki az eddigi provisorius állapot megszüntetésére. — Egy homoeopatha kérelmére a' homoeopathia kórházunkba behozatni megengedtetett, meg fognak t. i. e' becsületes emberek kérdeztetni: ha allo — v. homoeopathia szerint akarják é gyógyíttatni halhatatlan lelküknek beteges sárházát 's erről tabella fog vitetni. Haladunk ! No homoeopathák im „az ígért földé“ feltűnt számotokra ! Szendrei járás megürült alsz. bíróságára Szép Samu, Szalay Pál és Várnay F. főesküttek soroztattak főispáni helyettes ő mlga elibe helyettesítésül. Az igen jeles kidolgozatu terv megyeházunk javítására bár tökéletes méltánylást érdemelt 's talált is, de előre csak a' legszükségesebb építések rendeltettek meg; eddigi színházunk kapitányi lakká 's raktárrá fog fordíttatni 's a' volt kapitányi lak ezzel kicseréltetett, mely színháznak alkalmasb helyzetü, és itt fog a' színház építtetni. Bárannyi keserves kérdőjel ne merülne fel jövőben kalandozó tekintetünk előtt ! Bár ezen kegyes ohajtás 's pártoltatásra méltó indítvány a' collegialis kezelés és szalmalángú lelkesedés szirtjein hajótörést ne szenvedne, hanem teljesülne városunk, és megyénk díszére, 's lelkes pártolók dicsőségére ! A' febr. 19 ki közgyűlésben szokatlan jelenetnek valánk tanúji, melylyet a' kegy. olvasó engedelmével a' tárgyhoz méltólag drastice és drámai alakban vázolok; neve: „Arszlángyűlés“ Prológ: Farsangunkra sok egyedet „fűtt össze a' szélvész“ a' vidékről azon osztályból, melynek a' Honderü elmés szerkesztője keresztapja, mert ő adott nevet 's életet nekik, mely azért olly ritkán érdemi meg nevé, mert az arslánbőr csak megvolna de a' körnök, a' körnök ! 's azok másra mutatnak ! 's ah mennyit romlott követőtünk ! A' 18 kai Casinóból végén egy arslánon sértéséért egy megyei esküdt arczoncsapással velt elégtételt 's a' dulakodásban kár történt, 's midőn a' rendező kár-nem-pótlás esetében személy-lefoglalást emlit, az arslánsereg izetlenkedik vele; mire ő a' rendetlenkedőket kivezettetni igéri 's élénk vitakozás után a' magát sértettnek vélt arslánsereg eltávozik. 1 ső felv. közgyűlés rendes személyzetén kívül megjelenik egy ur, ki vészmadara a' pártusáknak, jegyzők olvasák a' tegnapi végzéseket. — Arslánok in corpore megjelennek, nagy sensatio. Elnök: „székeket ! székeket !“ 's ők — leülnek. 'S egy közülök megszólamlík 's benyújt ékes beszéde után a' tegnapi vagy inkább ma reggeli események eltorzított előadásával telt panaszt aláírtat ő és arslán társától, a' vészmadár megszólamlík (mire két megyei tekintély indignatióval távozik) 's kéri a' vádlottak eltávolíttatását (közűgás) pedig a' vádlók sorba szónoklának önügyökben. A' vádlottak valótlannak nyilvánítják a' folyamodás kitételeit 's ők is nyomozást kérnek, egy lb. a' pofozkodó esküdt felüggesztését hozza szóba, mely alkotvány elleni elvért az elnököt megdorgáltatik, végre több személyeskedés után ezen borzasztó tény (criminalitás talán ? nem arslánsértés, boldog egek !) felett nyomozandó vérbíró-ságul roppant küldöttség nevezetik tudósításuk bevértván *) 's a' közügy barátjának botrányára tanácskozási tereben eljárított ezen dráma kárpítja legördül. A' hus ára: marha 's borjúé 11. szalonnaé 24. szapané 30. gyertyaé 32 — és 36 kra határozatott, falukon egy krral olcsóbb. Ennyit közgyűlésünkről. Farsangunk noble báljain kiritt a' cotterieszellem 's kevés volt az élénkség. A' nőgyelet részvény-földözte bálja tetemest jüvedelmeze; de a' Casinó veszített, 's a' farsangi mámor után a' hamvazó szerda ohajljuk hogy publico-politikai tekintetben is üdvös következtetést hozzon megyénk egére. A' segélyosztó választmány mint halljuk az általános segélyosztáshoz az elmunkálatokat bevégezte 's már az általános osztás majd csak megtörténik, 's mi a' segedelmezendők nevében csak hálát mondhatunk e' stafetalis gyorsaságért. — S. —

Sárosmegyel közgyűlés. Örömmel rajzoltuk mult gyűlésünk elragadtatását, melylyel P. F. t. bíránk

*) Várhatjuk.

telekdíji indítványa fogadtatott 's megyénk ifja és vénje Sáros dicsőségét kürtölgető. Volt lelkesedés, a' mennyi csak szalmatüzű keblekben fellobbanhat, de hasztalan ! e' szalmatüz öble nem használtatván, 's a' határozat egy marcalis gyűlésre halasztatván, hol félénkségbe, hol eléggé meg nem róható szükkeblőségbe süllyedénk, 's e' nagyszerűnek kürtölt vajadás megszülte egere: egy, 's tehetetlen nem akarás. 'Oh szájhazafiság mely csupán lármával akar segíteni e' hon süllyedésén, mely örök kurjongatásokkal boszantja az ég türelmét ! Ki a' sikra, hadd lássa a' haza, súlyos nyavalyájában mi hasznunkat veendi. Mart. 11 kén nagy okosan Németország bármely egyetemének tanárjaiként ülénk össze, jobbra balra forgatva gr. Széchenyi telekdíját, és az e' napokban érkezett országgyűlési kerületi választmányának kereskedési munkálatát; 's bonczoltuk irgalmatlanul mind kettőt, 's furtuk és faragsáltuk mindaddig, miglen határozatunkat, — tekintve hazánk vánszorgó testét — mézes szavakkal fényesített töredékeny mankóvá esztérgályoztuk. Mit komoritsam a' hőbb kebleket e' nap részletes vázlatával, csak azon egyet emlittem meg, miként, mi eddig nálunk hallatlan vala, teremünk egy részét kortések foglalták el, hogy ha szükség gr. Széchenyi nagy tervére rivalogják a' rosszallást. Mi közel a' classicitás, hol illy észszerű a' kritika ! Tisztán gr. Széchenyi terve mellett 16 an nyilatkoztak, nagyobb mennyiség más alakban ajánlá az áldozatot, de ezek közt találkoztak sokan, kik hátulsó ajtócskákön kerestek menedéket, kik feltételek alatt kívántak járulni a' fizetéshez, minők például: ha először kereskedésünk leend; ha a' kormánylyal a' vámok iránt tisztában leszünk; ha védvám rendszer jö létre; ha hazánk fel leszzen mérve; ha először igazságos kulcs dolgoztatik ki 'stb. Egy, huzajaért most hevenyében feltűzött tag, hűtlenségi bun alatt, minden fekvő arany és ezüstszernek, egy felállítandó nemzeti bankba adatását sürgeté. Hosszúra haladván az idő, a' többség kimondatott: miként anyautasításunk nyomán, állítva megyénk a' haza sokoldalú nyomasztó szükségét, nem vonakodik bármi nagy áldozatoktól; miért Sáros három évre két két millió subsidiumot ajánl, minden innen vonható következés nélkül. Elfogadánk még néhány pontot némi módosításokkal az említett kereskedési munkálatból, de ezek nagyszerű áldozati készségünket legkevésbbé sem érintvén, emlitést sem érdemelnek. És most hagyjátok uraim, hogy ez epochalis mozgalmunk után, újra kipihenjük magunkat: Ime büszkén felsivitunk szent hazánk ! Megfizettük mind a' mivel tartozánk. Plaudite !

Zala-megyel közgyűlés. Orsz. gyűlési követünk a' kereskedési fontos ügyben sürgetőleg utasítást kérvén, ez érdemben martius 27 dikén rendkívüli közgyűlésünk vala; azonban habár örömet nyilvánította is elnök alispánunk a' számosan egybe gyűlt RRdek fölött, ezen öröme teljes még sem lehetett, mert a' tárgy fontossága csakugyan nagyobb részvételre számíthatott annyival inkább, mivel másod napi számunk annyira leolvadt, hogy eleinte egy tisztos uriszékkal sem állhatta volna ki a' concurrentiát. Az ugynevezett alkotmányosdiak közül csak egy előkelőt sem láthattunk; a' szabadalműekből is számosan hiányoztak, vagy tüstint eltávoztak; egyedül lelkes Deák Ferenczünk volt az, ki mint mindig ugyjelen esetben is irányt adott tanácskozásunknak, kinek tárgyavatottsága oda vezeté a' közönséget, hogy a' kerületi választmány véleménye, a' blyegadó és állandó czéhek módosíttatása mellett, általunk is pártoltatván követünk a' magyar kereskedésnek illy értelemben életbe léptetésére fölhatalmaztuk. Egyéb tárgyak folytatván fölolvastatott a' kir. táblának azon ítélete, melynek nyomán megyénk 800. arany forintban elmarasztatott azon okbul, hogy a' törvényes kir. meg hívólevélnél fogvást annak idejében országgyűlésre követet nem küldött; határozattá lön: akkor fizetni, ha törvényes uton szoríttatni fogunk. Pöszony megye fölszólítására, minthogy anyautasításunkban a' birtoki adó eszméje amugyis befoglaltatik, gróf **Széchenyi István telekdíját** alap-elveiben, már minekelötte ezen név alatt született volna „elfogadtuk“; annak egyéb részletei kidolgoztatását az országos választmány köréhez tartozandónak határozván. Egyébiránt beligazgatásunknak szüntelen figyelemmel kísérése mellett azt tapasztaltuk, hogy mi sokkal jobb politikusok vagyunk mint gazdák, mert a' roppant országos teendők halmaza mellett belügyeink gyakran elkerülük figyelmünket; innen magyarázható, hogy derék főpénztárnokunk jelentése nyomán csakmost jöve tudomásunkra hogy harmincz darab ménlovunk hiányzik; pedig Deák Ferencz elmés megjegyzésére még azoknak bőreik sincsenek meg; így tehát életben lehetnek, csak hogy nem tudjuk, kik vették meg árverés útján, az adós

pedig még illy adózó epochában sem jelenti magát önkéntesen. Mert ha nem adózók kezeik közt vannak, ilyeneknek a' vélemény szabadság eszméjénél fogva még megbocsátható, mivel ezek megrögzött eszméjüknél fogvást a' domesticától természet szerint irtóznak; de ha amolyan adózó szájhüsek vették meg, Zala lelkes Rdeinek, kiknek korszerű utasításai telvék a' szegény adózók sorsát könnyebbitő elvekkel, érdekekben is fekszik, hogy ezeknek neveiket kipuhatolhassák, mert 30. darab ménló, a' domestica rovására, csakugyan nem tréfa. Évnyegyed közgyűlésünk april 15 kén leend.

Ugoesa megyének mart. közgyűlésén, általános örömeztést gérjeszte a' jan. 23 kai kir. válasz, melylyet a' RR. mint az igazságos fejdelem nemzetiségünk iránti kegyének magas jelét tisztelvé hálafeliratot rendelének, melylyben a' nemzet e' tárgyú kívánatiból teljesiten maradottak királyi jóváhagyása is hódolattal kéretni fog, hogy e' szerint az országgyűléseket 1790 óta folyton foglalkodató nyelvügy bevégeztetvén, fels. királyunknak mint nemzetiségünk legnagyobb kegyelőjének magas emléke a' késő maradékok is majdan hálás tiszteletre hevítse. Ezután követjelentések olvasatván ezek sorában elhatározatott: hogy noha e' megye legbensőbb polgártisztelettel 's bizalommal viseltetik a' képviseleti tábla iránt, de mivel azt ohajtja, hogy az semmi egyéb mint honboldogító törvények alkotásával legyen elfoglalva, a' megyei követválasztások érvényességének megbírálása, a' helybeli körülményeket inkább ismerő 's kellő adatokhoz hamarább 's könnyebben eljutó, minden esetre azonban az érdekeltség teljes kizártával alakítandó örszékre bizassék; a' verificatio azon mód szerint tartatván fen egyedül, mint jelen országgyűlésen gyakorlatba vétetett. A' főispáni kihágásokra néve alkotott törvényjavaslatból a' végső előtti czikk, mely szerint hivatalvesztéssel büntetetik a' főkormányzó, ha megbízottjai által szavazatot gyűjtött, pártoltatást nem nyert, mivel általa a' megelégtelenség közt gyakran a' rossz indulat boszuvágyának mező nyitvatván, örökös villongások származhatának 's így a' kormányzó és megye közt annyira szükségességesség, bizalom az armánykodás által feldulathatnék; többnyire ezen kihágások felett bíraskodó törvényszék külmegek nem érdekelt küldötteiből kívántatott alkottatni. A' központi vasutárságnak a' dunabalparti pályá jüvedelmét száztóló öt kamatra biztosíttatni kéro folyamodása érdekes vitára nyujtott alkalmas, azonban itten az eszékfiumei pályá birván minden felett az általános pártfogást 's részvétet, követeink oda utasíttattak: hogy e' kérelem országgyűlési szönyegre kerültekor nyilvánítsák, miszerint az érdekelt társaság a' balparti vasut helyett vállalkozzék a' magyar nemzet érdekeivel erősebben egyező eszékfiumei pályára, mire néve a' száztóló öt biztosítást e' megye teljes készséggel megajánlja; de míg ez nem létesül, más pályá-biztosításhoz járulni soha sem fog. Ezt a' nemzet önálló kereskedése iránti szent kötelesség igényli, mert ki nem érzi az okok fontosságát, melylyek szerint a' fiumei pályának minden Németországba vezető pályánál korábban kell okvetlenül létesülni? — Eljutott ide is a' zsidók emancipatióját tárgyzó kérelem 's itt maga az ügy nem talált ellenségekre, hanem nemzetiségünk 's a' polgári élet viszonyai sokkal mélyebb pártolókra, hogy sem az emancipatio a' zsidók jelen abnormis állapotában elfogadtatható volna. Minden hazában a' polgárjogok élvezésire erkölcsi képességek szükségesek, 's első és legszentebb ezek közt a' nemzetiség forró érzete, de vajjon isméri e' azt azon néposztály, mely köztünk leölt több század után is vakbuzgón ragaszkodik egy megkorcsosított, durva németséghez, egymás közt minden házi 's közviszonyaiból teljesen száműzve mindent, miben csak egy szikrája van a' magyar érzésnek, mert azon egy két lelkes izraelita által ápoltt iskola, melylyben magyar nyelv tanítatlík, talán inkább hiu szemfényvesztés, mivel a' belőle került növendékek nem vitték ki azokból az életbe a' nemzetiségünk iránti kötelességek érzetét, 's továbbá nem vakbuzgón isolálja e' el magát a' zsidó elem most is a' keresztýén felekezetektől egészen a' szerint, mint hajdan a' bálványimádóktul, nincsenek é vallásuk külszertartásai telve olly szabályokkal, melylyek társas életünkkel 's polgári viszonyainkkal ellenkezésben állnak? Ezek öket polgárjogokra képtelenné teszik, azért le kell vetkezniök a' német-zsidó nemzetiséget 's helyette a' magyar honfui érzést ápolniök, le a' vallásuk tanlányegében nem fekvő, hazai 's polgári életviszonyokkal ellenkező külformákat, 's akkor e' megye örömmel üdvözleni öket 's polgárjogait szives készséggel osztandja meg velök, de addig az emancipatio lehető ellenzése 's a' kir. városokbani polgárjogokból kizáratásuk eszközlése követünknek meghagyatott.

Hont felszólítására követink oda utasítottak: hogy a képviselői tábla elnökének választása iránti intézkedést annak elrendezésétől elválasztani céliránytalan lévén eszközöljék ezen kérdésnek amazzal együtteleendő rendszeres tárgyalás idejére áttételét. Torontál levele a szabados községeknek adandó képviselői iránt utasításainkkal egyezvén, melegen pártoltatott.

Spanyolország.

(Kemény készültek Cartagena ellen. Krisztina Aranjuezben. Kedvezvény a külső adósságra nézve.) Roncali táborfő márt. 13káról ezt írja főhadiszállásáról: „Ostromzári vonalunkat ma álgulövényire közelítettük a városhoz, táborsemek pedig puskaporlövényire állnak a bástyáktól. A zendülők meggyőződhetnek ebből akaratom szilárdságáról. Eddig tűzők még nem igen ártott embereinknek.“ Ugyanazon nap 100 szekér ostromszer érkezett Roncali táborába, ki Cartagena elfoglalása után rögtön kilépné szándékozik a királyné szolgálatából; tette okát még nem tudhatni. — Don Talavera, kit Madridban nem rég elfogtak, szabadon bocsátatték; Madoz követ ellenben, Bonet vallomási következtében, haditörvényszék elibe fog állíttatni. Az ügyvéd Cortinát szabadon ki v a n t a bocsátatni, de Narvaez ezt ellenzé, 's így Cortina ideiglen még fogva marad. — Alicanteban ujonnan 3 polgárt lövetett agyon a hatóság, kik a zendülőknek segédkeztek nyujtottak; Garridót, a zendületi junta volt titkokát szinte halálra keresik. A' ros hirü Carsy, ki egykor a' barcelonai zendülést kormányzá, angol kereskedőhajóra menekült. Barcelonában is elfogtak néhány embert, kik katonákat törekedtek elcsábítani, 's ezek által önként föladtak. — A' saragossai főkapitány minden gyanus embert elfogatni parancsolt, kinél fegyverek találtak, melly parancs végbehajtására a' legutolsó rendőrszolgá is föl van hatalmaztatva. Nyilvános helyeken és színházban senkinek nem szabad köpenyben megjelenni. Zurbano Pauból, hol huzamosb időig tartózkodék, Bayonneba érkezék, honnan Spanyolországba készül visszatérni. Andriani pamplonai püspök is visszatért már megyéjébe. — Telegrafi sürgöny szerint Krisztina özvegy királyné márt. 21kén Aranjuezbe érkezék. — A' ministerség rendelvénnyel bocsáta közre, melly szerint ezentul a' külső adósság kötelezvényit belső papirokkal cserélhetni föl, mi aránylag igen nagy kedvezvény, mert tulajdonosaik most már nemzeti jószágokat is vehetnek rajtok. —

Portugália.

(A' fölzendültek folyvást hatalmaskodnak.) Jó formán nem tudhatni: el van emár a' katonainak nevezett lázadás nyomva, mert a' hivatalos lap Diario do Governo annak elnyomatását régen hirdeté, mig Almeida városból olly tudósítások érkeznek, miszerint a' mintegy 2ezernyi fölzendült katona Bomfim gróf, Lemas, és Cesar Vasconcellos vezérlete alatt még folyvást Almeida vár birtokában van 's erősen és könnyen védik magokat a' magoknál nem több számú ostromlók ellen. Élelemszereket Spanyolorsz.ból spanyol pénzért kapnak. Ezek szerint ugy látszik, Almeida vagy tüzelye, vagy sirja leend a' portugáliai lázadásnak. — Coimbraban márt. 9ki éjjel nagy mozgalom történt Bomfim gr. részire. A' polgári kormányzó elfogatott, több őrség leveretett, 's erre a' katonaság részről nagy tüzelés köv. 's reg. 4 óraig tartott. A' felzendültek a' kormányzót sértetlenül viszaadák 's megfutamlottak. Azon ingerült állapotban kívül, miszerint az egész ország ostromállapotban levén, minden polg. biztosíték felfüggesztetett, még főleg az idézte ezen zavargást elő, miszerint néhány nap előtt 50nél több tanuló deportatióra ítéltetett. Nappal aztán sok tanuló elfogatott, 's hírlik, hogy e' sors néhány tanítót is érendi, kik mint képviselők a' cortesben ellenzéki részen vannak. Az egész vidék nagy ingerültségben van; az egyetem alkalmasint be fog záratni.

(A' coimbrai egyetem bezáratik 's ismét megnyitatik.) Coimbra az egyetem és lyceum még márt. 8án a' zendülés napján bezáratott egész husvét-utánig, és a' tanulóknak meghagyatott, hogy 48 óra alatt a' várost hagyják el, mit ök olly mohón teljesítettek is, hogy egy vonólóért P o r t o i g, mintegy 20 órányira, 120 főt is kényszerültek fizetni. Márt. 10én azonban az egyetem's lyceum megnyitása egészen váratlanul kihirdetett. A' kevés tanuló, kik még a' városban valának, nem akart több megmaradni és szintén elutazott, és így 800nál több ifju tiltatott el az iskolától. Mind e' mellett a' tanítók, kivéven a' rectort, ki mindenki előtt zárva van, szokás szerint teljesítik kötelezvényeket, 's üres falaknak kénytelenek beszélni, mert különben fizetésök illető részit elvesztenék. A] bezáratást egyoldalulag a' polgári kormányzó 's a' rector határozta el, holott a' telegraf

által legfőbb 3 óra alatt utasítást kaphattak volna a' kormánytól. Este 9 órakor e' bezáratásnak kir. roszaltása érkezett meg, mellynek következtében az iskolák ismét megnyitattak. A' márt. 8kai zendülésben több ember veszté el életét, és sok tetemesen megsebesítettet.

Anglia.

(Albert hg uti terve. Alsóházi viták 's ellenkező szavazatok a' gyármunka körül.) Bizonyosnak állítják, hogy Albert hg april elején látogatást fog tenni rokoninál Coburgban. Távolléte alatt a' belgák kir. nőstül fog ő fels. mellett mulatni a' Buckingham palotában. Márt. 20kán nagy udvarlat volt a' királynénál, mellyre nagy számmal jelent meg a' főnemesség. Cartwright, a' canadai törvényhozó testület tagja, kérelmet nyujta be ő felségének 16 ezer felső-canadai névaláért, az iránt, hogy az egyesült tartományok kormányzása ezentul is Felső-Canadában maradjon. Sancho táborfő, spanyol követ, márt. 21kén búcsukihallgatáson volt ő felséginél. Az alsóházban Ashley lord az iránt tön indítványt, hogy nők és gyermekek a' gyárakban 's különösen gyapoltalmokban, esti 6 órától reggeli 6 óraig munkára ne szoríttassanak, 's evésre is naponkint 2 órat nyerve, ezentul csak 10 órat tartozzanak naponkint dolgozni. Megható beszédében előadá, miszerint 1839ben 192,880 gyermek dolgozott e' gyárakban, 's mozgásukat mindennap 30 angol (6 magyar) mérföldnyi gyaloglásra tehetni, miből számos betegség 's általános elnyomorodás származik. A' gyár tők többnyire csak gyermekeket 's aszszonyokat használnak, és így a' férjek ápolják honn a' csecsemőket, kiket többnyire pályinkával szoktak elaltatni, mi kora elkorcsulásnál egyebet nem szülhet. A' némberek ellenben leggaladabb életmódra fajulnak, isznak, dohányoznak 's minden nemű kicsapongásokba merülnek, hogy munkától eltompult idegzetüket némileg ismét föllevenithessék. Milly s z o m o r u eredményeket fog ez elfajulás idő folytával szülni! Bright, durhami szabadalmú követ, nagy részben csak agyremeket vélt e' beszédében látni, 's azt állítá, mikép gyárhelyeken általánosan nagyobb jóllét uralkodik, mint a' földművelést üző megyékben; a' megrott elfajulás ellen pedig mindenütt iskolák és templomok léteznek. Egyébiránt pedig a' munkaidő-kurtítás épen a' gyárdolgozók közt fogna legelőnkebb roszalásra 's ellenszegülésre találni, mert t u d v a van, mikép mintegy 70 év óta Angliában az alsóbb osztályok közt is aránylagos fényűzés kezd uralkodni; a' napszámok ugyanis jobban ruházkodnak már most, jobban táplálkoznak, 's költségesb szenvedélyeknek hódolnak. Ha tehát a' munkaidő kurtittatik, ugy igen természetes, hogy a' napibér is csökkenteni fog 's ekkor bizonyosan zúgolódnának a' munkások, kik legnagyobb erőfeszítéssel dolgoznak, hogy minél több pénzhez juthassanak. Ez okoknál fogvást a' ministerség is ellenzé az indítványt, hozzá tévén még azt is, hogy illy megszorítás következtiben végre majd a' kocsisok, szolgálók 's egyéb cseledek is parliament elibe folyamodhatnának, munkaidőjök szabályoztatása végett. Végre, hosszas vitát után, Ashley indítványa 9 szónyi többséggel csakugyan elfogadtatott, mire a' belminister jelenté, miszerint ő azért koránsem hagy még föl a' kormány ellenkező törvényjavaslátával, 's más nap csakugyan meg is tartá szavát, indítványozván, hogy a' törvényjavaslat üresen maradt helyére, a' 8dik záradékba, e' s z ó k iktattassanak: „12 órai munkaidő,“ indítványa azonban 186 szóval 183 ellen, tehát három szóval megbukott; most viszont Ashley kívánta, hogy azon üres hely e' szókkal töltsék be: „10 órai munkaidő.“ S mi történt? Ez indítványt ugyanazon követ urak 188 szóval 181 ellen, tehát 7 szónyi többséggel megbukatták. E' hallatlan ingatagság föl fogja valahára nyitni a' választók szeméit, kik ezentul alkalmasint élesebben vigyázandnak, hogy kire adják szavazatjokat. E' furcsa eredményt még a' tory sajtó is határozottan gáncsolja, 's a' Times egyenesen kimondja, hogy ez a' toryministerségtől nem várta. — O'Connell Dublinba készül, utközben mindazáltal Liverpoolban meg fog állapodni, hol tiszteletére n a g y gyűlést's lakomát készülnék a' szabadelműek tartani. — Márt. 22kén ismét 150 ezer aláírással ellátott kérelem nyujtatott parliament elibe Irlandból, O'Connell elítéltetése ellen. — Hire jár, hogy Londonban nemzeti bankot szándék alapítani, melly egy részében osztoznék azon kedvezményeknek, miket most egyedül a' londoni bank élvez. — A' királyné gazdálkodási elvből a' költséges testőrséget lassankint csökkenteni fogja.

Francozország.

(A' titkos költségek megajánltak. Algíri hírek.) Telegrafi sürgönyök szerint, Amale hg márt. 4kén hadcsapás nélkül foglalt el Biskarát, hol a' lakos-

ság által nyájasan fogadtatott. Zibankerület apróbb helységei azonnal követék e' fővároska példáját. A' vándortörzsek főnökei minden oldalról üdvözlésre siettek a' fiatal királyfinak, ki Biskarából egy hét mulva az auresi hegyvidék ellen szándékozott indulni, hová Abdelkader kalifája menekült, miután minden emberei elpártoltak tőle. A' katonaság a' fiatal hggel együtt legkedvezőbb egészségnak örvend. — A' titkos költségeket, rövid vitát után, mind a' két kamrában megajánlták. — A' lyoni erősítvényekre ez évben 3 millió frankot fog a' kormány fordíttatni. — A' vámjövedelem ez évben, tavalyhoz képest, valamennyire csökkent. — 12 fiatal ember Párizsban huzamosb idő óta 12—14 éves lyánykákat különböző ürügy alatt, egy elhagyatott külvárosi házba csábítván, ott álomitalt adtak nekik, 's erőszakkal megszeplősíték, azután távol utcában lefekteték 's elhagyák őket. Mind a' 12 gonosztevő fogva van.

Svédország és Norvégia

(I. Oszkár első kormánytettei. Rendkívüli országgyűlés híre. A' svéd hierarchia.) XIVKároly János márt. 8án kimulván, Oszkár még ugyanazon este az összehívott statustanács előtt az ország alaptörvényeire letevé kir. esküjét (Konungaförsäkran), mire a' kir. hgek, statustanács, tábornokok, az udvar, főtörvényszék tagjai, az elnökök 's több más hivatalnok sőt magány-személyek is, kik számosan sereglének össze a' kir. várba, az új királynak hódoltak 's hűséget esküdtenek. Ezután a' norvégiai külföldi statustanácsban a' norvégiai alaptörvényre esküdt a' király 's erre viszont esküt fogadott el a' kir. hgektől, norvégiai ministerektől és statustanácsból. Ezután nyomban futár indult Christianiába, az ottani kormányhoz hírdülni a' trónváltást. Azon esti statuslapban, melly csak 10 órakor jelent meg, már olvasni lehetett az első hirdetést a' kormányváltásról. Másnap reg. 9 órakor az ország hírnöke a' kir. várból indulva ki 's a' kir. testőrség egy osztályától kísértetve körülnyargalá a' fővárost 's minden nagyotól helyen a' bekövetkezett trónváltásról egy proclamatiót olvasott fel. Az összeözlött nép harsány „éljen a' király!“ kiáltozása harsogott minden oldalról. 11 órakor hálalmadságot tartott Hedrén linköpingi püspök 's udv. főprédikátor a' kir. várkapolnában a' király és királyné jelenlétiben. Délutáni 2 órakor a' fővárosban tanyázó katonaság a' kir. vár közelében felállítatván, a' király minden ezred esküjét külön fogadta el. A' király halvány 's mélyen elérzékenyült vala. Később ministeri tanácsulást tartott ő fels., mellyről azt beszélük, miszerint ott az országgyűlés rendkívüli összehívataása határozottatott el. Mindazáltal hihetőleg csak a' rendes idő eltelte után jövő tavasszal fog az összehívatni, ha csak rendkívüli események korábban nem teendik azt elkerülhettenné. Hogy azonban a' kormány főbb tagjaiban nagy változás fog történni, az bizonyos. — I Oszkár Norvégiába küldött proclamatiójában „Norvégia és Svédország, gothok és vendek“ királyának, nem pedig Svédország és Norvégiának nevezi magát, megígérvén, hogy ezen czímet használandja minden, Norvégiát illető iratiban, mivel azon akadályok, mik miatt boldogult atyja ezt nem teheté, már elhárultak. — Egy idő óta sok papi hivatal megürült, 's mennyiben a' betöltés a' kormányt illeti, üresen marad mind. Ezt a' statustanács és Heurlin püspök azon politikájának tartják, miszerint ezen módon mennél több lelkész tegyen magától függővé és szavazatit következő országgyűlésre tetszése szerint használhassa. Egyébiránt némely hivatalok betöltetése körül most is nagy keserűségére van az ellenzéki lapoknak a' főpapság, különösen az érsek nagy befolyása.

Oroszország.

(A' csempész zsidók nagy egyházi átokkal fenyegettetnek.) A' határszéli kerületbeli rabbik, hogy jövő évben semmi ok ne szolgáltatassék a' zsidók ellen fordítandó szigorra, azon határozatokat hirdettették ki, miszerint minden zsidó 's minden zsidónő, mihelyt az a' 13, ez a' 12 évet tullepte, ha csempészési vétekben találtatnék, (cheremmel) nagy egyházi átokkal fog sújtatni. Az ekkép megátkozott zsidóval az átok súlya alatt tilos minden zsidónak legkisebb érintkezésbe jöni, 's mindenik tartozik, ugyancsak az átok terhe alatt, e' tilalom megsértőjét feladni. A' lengyel és orosz zsidó a' kancsukától sőt Sziberiába hurczoltatástól sem retteg ugy, mint ezen cheremtől. —

Törökország.

(A' renegátok ügye még sem döntetett el.) Ha valamely hatalom némi török visszaélés eltörlesztését sürgeti, czélját legkönnyebben érheti, ha az azt rendelő törvény kimutatását kívánja; mert a' törökök csak szokásra hivatkoznak, írott törvényeik sokszor nem levén, sokszor nem is tudván azokat. Midőn azonban vallás-

politikai törvényeik támadatnak meg, akkor másképp kell számítani. Angolorsz. is elhamarkodá most fenyegetését a kereszténységre visszatért izlam-hitűek halálbüntetése miatt. Izlam kezdetétől fogva a' hithagyottak mindig halállal büntetettek, mikép azt nemcsak a' török szóhadományok, hanem még a' Korán világos szavai is: „Ha azonban ők a' hitetlenek vallására visszatérni akarnának, fogjátok 's öljétek meg, hol megtalálhatjátok,“ bizonyítják. Mit nevezendnek tehát az ulemák, a' törvény emberei a' mozlím sérthetetlen hittörvényének, ha a' proféta ezen 'silly világosan kimondott törvényét eltörlesztetni engednék? Kétségtől világos, miszerint Anglia és Franciaország hasztalan erőködik a' renegátok halálbüntetése ellen.

Aegyptus.

(A' vár-erősítési munkálatok szorgalmasan folytattatnak.) Alexandriai mart. 6kai tudósítás szerint Mehemed Ali még folyvást Kairóban lakik, 's visszatérésének idejét még nem tudhatni. Az angol és porosz consulo Felsőaegyptusbarándultak ki. Alexandriaerősítését szorgalmasan folytatják, mintegy Gezer katona és mat-

róz dolgozik rajta, minélfogvást a' tengerészet egészen elhanyagoltatik 's a' hajóknak elég idejük van nyugodtan korhadniok. A' kormány folyvást rendesen fizet, 's úgy látszik erős szándéka rendet hozni a' kormányzásba. Azon egyezkedésekről, miket a' Kairóban levő consulo a' pasával visznek, bizonyost semmit sem tudhatni.

Görögország.

(Kibékülés Törökországgal a' kérdéses birtokok iránt.) A' kül- és pénzügyi ministerek köv. szerződést kötöttek a' török követtel Athenben: 1) A' görög kormány kötelezi magát, a' phthiotisi birtokokat előbbi birtokosaiknak visszaadni 's becők 8 száztuliat lefizetni kamatul azon időre, mely alatt azokat a' görög kormány bírta. 2) A' porta le fog mondani minden Euböa iránt alakított igényeiről, 600 ezer drachma kártalanítás mellett. Remélik, hogy a' török kormány ezen szerződéstől megerősítést nem vonandja meg, sőt megerősítéséből egyenesen barátságos alapokra épült görög-török kereskedési szerződés fog legközelebb következni.

Külföldi elegyhr.

Barcelona. Legujabban, zendülésben része-

sülés miatt, itt ismét 4 férfi itélteték halálra, két aszony pedig gályarabságra jutott. —

Carthage na. Roncali táborfő annyira haladt már előkészületeivel, hogy kevés nap múlva rendes osztromot fog Carthage na ellen nyithatni. —

Madrid. Krisztina özvegy királyné mart. 23-kán, iszonyu néptömeg sűrű sorai közt, Madridba érkezvén, zajos örömmilatkozatokkal fogadtatott. Tiszteletére a' régi testőrség ismét fölállított. — A' hadministerség nagy munkásságot kezd kifejteni, 's a' rendes katonaság számát 95 ezer emberre készülcökkeníteni, mit szükség esetén, 2 hónap alatt, 2százezerre szaporíthatni. —

London. Majus 1sejéül illy czimü röpirat fog itt havi füzetekben megjelenni: „Izrael szózata“, kiadják olly zsidók, kika' názareti Jézust Messziásnak hiszik. —

Paris. A' svéd király haláláról azt jegyzi meg a' Charivari, miszerint Guizot bizonyosan legnagyobb rokonszenvvel fogja őt megsiratni, mert hiszen Bernadotte is külföldre ment tanácsot adni, mint Guizot. — Thorwaldsen Alb. mart. 24én 73 eszt. kor. elhunyt.

ÉRTESÍTŐ.

Pozsony-nagyszombati vasut.

A' pozaony-nagyszombati első magyar vasut igazgatósága ezennel jelenti, hogy e' vállalat t. cz. részvényesei a' f. hó 24én tartott közgyűlésen eseket határozák az alapszabályok értelmében:

1) 1843ra 2pctnyi osztalék adatik ki, vagyis minden részvényre

négy pengő forint,

meghatározatván, hogy ezen összeget

f. évi april elsejétől kezdve

Pozsonyban a' vállolati pénztárból minden részvényes fölveheti

Valamint e' hirdetésre, ugy az 1843diki osztalék-fizetésre nézve is, a' t. cz. részvényesek az alapszabályok 11dik pontjára figyelmeztetnek, melly szerint minden egy év alatt el nem vitett osztalék a' pénztárnak tulajdonává lesz.

2) A' vasutvonal Szeredig leendő kiterjesztésére 3000 darab 200 forintos elsőégi részvény kibocsátatása határozatott. Ezen részvények, az építés bevégeztetése után, az egész vonal jövedelméből mindenkor 5 pctet fognak huzni, a' megmaradandó jövedelem-összeg pedig az először kibocsátott 2500 részvényre háramlandik. Ha ezen fölöslegjövdelem az első részvenytőkére is többet hozna 5pctnyi kamatnál, ugy ezen megmaradandó összeg az 5500 részvényre, rendkívüli osztalék gyanánt, különbség nélkül fog háramlani.

3) Az első részvények tulajdonosi azon joggal ruháztattak föl, hogy minden részvényük után egy illy elsőégi részvényre irhassanak alá, ha az aláírásnál, melly

f. évi april 20kán

végkép befejeztetik, az első tíz pctes fizetést 20 pengő forinttal minden részvény után teljesítik.

4) A' pozaonyi részvényalíróknak ideiglen 500 illy elsőégi részvény adatott át kiosztás végett egyszersmind előjoggal azon részvényekre, miket az első részvények tulajdonosi talán nem fognának megtartani.

5) F. évi april 21kén valamint a' régi, ugy új részvényesek is közgyűlésre sereglendnek össze, mellyen jelentés fog tétetni ezen elsőégi részvények elosztásáról.

6) Ugyane' gyűlésben a' részvényesek új igazgatóságot választván, egyéb igazgatósági ügyek fölött is határozni fognak, minélfogvást ezen jelentés egyszersmind alapszabályszerü meghívásnak tekintendő a' 10ik nagygyűlésre.

7) A' részvényátírási díj 30król 15pgó krra szállítatott.

Pozsony, mart. 24kén 1844.

Haber mayer Ferencz, helyet. titkár. Fischer János, igazgató.

Kanig János, igazgató.

3-3

Árverési hirdetés.

A' nngu m. kir. udv. Kincstár rendeléséből ezennel közhírré tétetik: miszerint a' hradeki kincstári uradalomhoz tartozó kir. haszonvételek 1844ki november 1től 3 esztendőre, ugymint 1847dik octob. utóljaig; nemkülönb a' hradeki sörház 6 évre, tudniillik 1844ki nov. 1től 1850ik évi octob. utóljaig az ezen cözétra f. é. junius 3án a' hradeki kastélyban regg. 9 órakor tartandó nyilvános árverés útján bérbé fognak adani. mellyek következők:

Vendégfogadók és kocsmák.

1) a' verbitz-husztaki vendégfogadó, mézsárszéki joggal, 150⁰ kerettel, 25 hold 450⁰ szántófölddel, és 15 hold 900⁰ kaszálókka.

2) a' hradeki ugynevezett réti vendégfogadó. Porubka mellett, mézsárszéki joggal 150⁰ kerettel. 720⁰ kaszálókka, és 575⁰ szántófölddel.

3) a' hybhei vendégfogadó, mézsárszéki joggal, tulajdon italoknak szabad méréséve (a sört kivéve) 405⁰ kerettel, 11 hold 634⁰ szántófölddel, és 23 hold 1134⁰ kaszálókka.

4) a' hradeki kastélyhoz tartozó kocsmá egy kis házi-kerettel és 1080⁰ szántófölddel.

5) a' szihottai vendégfogadó egy 720⁰ kerettel.

6) a' vichodnai nagy vendégfogadó, mézsárszéki joggal, tulajdon italoknak szabad méréséve (a sört kivéve), 81⁰ kerettel, 6 hold 962⁰ szántófölddel, és 26 hold 154⁰ kaszálókka.

7) a' bielanszkei nagy vendégfogadó, mézsárszéki joggal, tulajdon italoknak szabad méréséve (a sört kivéve), és 37h. szántófölddel.

8) a' teplicskai kocsmá, mézsárszéki joggal, tulajdon italoknak, még a' sörnek is szabad méréséve, 6 hold 1284⁰ szántófölddel, és 1 hold 970⁰ kaszálókka.

9) a' dovallovei vendégfogadó mézsárszéki joggal, tulajdon italoknak szabad méréséve (a sört kivéve), 8 hold 904⁰ szántófölddel, és 13 hold 162⁰ kaszálókka.

10) a' kokovai kocsmá, mézsárszéki joggal, tulajdon italoknak szabad méréséve (a sört kivéve), 893⁰ kerettel, 13 hold 45⁰ szántófölddel, és 10 hold 1132⁰ kaszálókka.

11) a' plostin-hlanovai kocsmá, mézsárszéki joggal, tulajdon italoknak szabad méréséve (a sört kivéve), és 1/4 telekkel.

12) a' hradeki sörház, serfőző joggal, hozzátartozandó káposztáskertekkel, 2 hold 1137⁰ kiterjedésű szántófölddel.

Malmö.

13) a' hradeki malom 4 kövel, a' hradeki serfőzőházhoz kívántató szabad ingyeni örlésével, 872⁰ terjedésű kert és 3 hold 760⁰ szántófölddel.

14) a' verbitz 4 kerekű örlő-malom, 2 hold szántófölddel.

15) a' vichodnai 3 kerekű malom posztó-ványolóval. 2 hold 812⁰ kert, és 2 hold 8217⁰ szántófölddel.

16) a' teplicskai 3 kerekű malom, posztó ványolóval, és 812⁰ kerettel.

17) a' kokovai 3 kerekű malom, posztó ványolóval és 4 holdos kerettel.

18) az illanovai 1 kerekű malom, 650⁰ kerettel.

19) a' lehottai malom 3 kövel 1 hold 1168⁰ kert és 12 hold 132⁰ kaszálókka.

Mészárszékek.

20) Verbitz mezővárosában.

21) Verbitz-Husztákon.

Halászat.

22) Bocza és Maluzsnában.

23) Vág folyóban Verbitz mellett.

24) Vazsetzi és bielanszkei patakokban.

25) Bela és Dovalovetzen " " " "

Havasok.

26) a' Prostredna zadnai havas.

27) Hoskova és zadni Grung.

28) Krizna és Hlina.

29) Tomanova, Javozova, temne Szmretsinj a' kaprova pod Krivanom.

30) Druzova, Lapinova, Szutova, Holitza.

31) Brezinova.

32) Welkj Boh és Miskomo.

33) Uboke Polanj, Ticha, Koprovi-cza és Spanya.

34) Panszka Javorinka.

35) Orantzova és Kralova Javorinka

36) Palenitza, másképp Szalka.

37) Schiroka a' királyi hegyen.

38) a' schirokai völgytől Orlovoig.

39) Orlovoi völgytől Koleszovoig.

40) Koleszovoi völgytől kobutyarki hegynek csucsáig.

41) Drjtsna a' Temna hegytől az orantzovai völgyig.

Bérlési szándékozók a' szükséges bántpénzzel, 's mostani bérsomma mennyiségéhez hasonló biztosítékokkal ellátva, a' fenkített napra hivatalosak.

A' bérlési föltételek a' hradeki uradalomnak irodájában, vagy a' tisztartói hivatalban eleve megtekinthetők.

A' zsidók csak az országutól és uradalmi műhelyektől távollevő kocsmáknak kibérlésében vehetnek részt.

Hradeken, febr. Sán 1844. 1-3

Preys József András,

növényárakkal nagykereskedő Pesten, Leopold külvárosi 3 koronautzában 270 sz. a. lakában ajánlja magát. A' Metely, körömkör és az ugynevezett spanyol Krimpf. juhbetegségek gyökeres gyógyítására; árulja továbbá dr. Angeli F. G. sósavát. miut orvószert a' juhok kergesége (Drehkrankheit) ellen. Hogy nyájainkból évenként mily számtalan juh eskáldozatul a' metelynek, eléggé ismeretes minden birkatenyészto előtt: ennél fogva reményilem, hogy ajánlközöm az

említett betegségek egészen meggyógyítá ára. a' t. cz. tenyészto uraktól házánkban örömmel fogadtatik.

Bizonyítvány. Alulirt bizonyítom, hogy ama gyogyszerek, miket pesi növényárus Preys József András a' juhmetely és körömkör ellen ajánl a' gazdaközönségnek, előttem részletesen ismértetek, a' menyiben én azokat mindazon birtokosoknak, kik hasonló köresekben hozzámfolyamodtak, a' legjobb sikerrel javaslottam. A' metelyt illetőleg meg kell egyszersmind jegyezniem, hogy valamint az egészeges, ugy a' már folyogyult juhokra is nagy gondnal kell lenni, hogy a' külterjuleg ható vizes tápszer ártalmas befolyása magas fektű, vagy száraz legelők által kártalaníttassék, és a' megbetegült állatoknak a' legelőre-hajtás előtt 's utána egy kevés száraz takarmány adassék. Ovószert e' betegséghen, mit az említett gyogymód után is egy darabig használni kell, a' következő: kevertesék össze egyenlő mennyiségben konyhasó, fejer üröm és gyalogfenyű-magpor, adassék ebből egy juhnak hetenkint 1 1/2 lat két adagban. — A' juh-körömkörben főszabály: a' beteg juhokat az egészégesektől elkülöníteni, a' beteg körömkőtől minden porhanyu, megmosott szarút elválasztani; különösen pedig elkerülhetlen, hogy a' körömköz gondosan tisztíttassék, 's csak ezek után kell az egész körmöt az említett gyogyszerral naponként kengetni, valamig csak abban a' geny legkisebb nyoma látható. Theresienfeld Bécs-Ujhelynél Alsó-Ausztriában. Dec. 1ján 1842. Petri Bernárd (P.H.) gazdasági tanácsos és birtokos.

Haszonbérleti hirdetés.

Mélt. gr. András György uró nagysága részéről közhírré tétetik, hogy nemes Zempleny megyében fekvő monoki uradalomának egy része, nevezetesen Monok és Bekecs egész helységei, 's Takta földvár pusztája, az azokban találtató számos tisztí 's eseléd házakkal, gazdasági épületekkel, urbéri jobbgyokés zsellerekkel, továbbá terjedelmes majorsági kímivelt szántóföld, rét, legelő, erdőmakkolás és meghatározandó mennyiségű üzifával, több szabad szőlő 's ahhoz borház és pinczékkel, nemkülönb több kocsmá, a' bekecsi vendéglő és fürdőházal; ugy mézsárszék, malom halászat, fejerföldásás 'stb. jövedelmeivel 6 vagy a' szerződéshez képest legfeljebb 12 évre haszonbérbe kiadandó — A' javak összeírása megtekinthető magánál a' tulajdonosnál jelenleg Pozsonyban, és Zemplény vármegyében a' monoki, Gömör megyében a' k. h. váraljai ügyvézi hivataloknál. A' szerződési feltételekről személyesen vagy levelezés által a' tulajdonossal értekezhetni Pozsonyban feb. 25kén 1844. 3-3

Göboly-eladás.

Ns Tolnamegyében Simonytornán

30 darab jól kibéizott ökor eladó. 1-3

Dunavízállás: Budán april. 5dikén

10' 6" 0" a' 0 föltt.